

Justitsministeriet

Dato: 7. april 2008

Dok.: MSF40404

Sagnr.: 2008-154-0119

Udkast til tale til ministeren til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål O fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del) torsdag den 10. april 2008

Spørgsmål O:

”Hvilke konkrete initiativer vil ministeren tage i forhold til kriminelle – herunder voldelige – piger?”

1. Jeg vil gerne starte med at anerkende udvalgets ønske om at sætte fokus på problemerne med de voldelige og på anden måde kriminelle piger.

Jeg var – som mange andre – rystet over de sager fra Frederiksværk, Herning og Amager, som blev beskrevet i pressen i januar og februar i år. Sager, hvor helt unge piger havde overfaldet jævnaldrende og udsat dem for vold og andre meget ydmygende overgreb.

Det er mig ubegribeligt, at disse helt unge piger kan finde på at udsætte hinanden for sådanne overgreb. Og det er klart, at en sådan adfærd er fuldstændig uacceptabel.

Derfor er det også vigtigt, at der sættes ind med en forebyggende indsats over for disse piger på et tidligt tidspunkt.

Forebyggende og kriminalpræventive tiltag over for utilpassede unge er et særlig prioriteret område for politiet. Og til denne gruppe hører også de voldelige piger.

Jeg vil vende tilbage til politiets indsats, idet jeg først vil redegøre for problemets omfang, og kort komme ind på forholdet til kriminalitet udøvet af drenge i samme aldersgruppe.

2. Justitsministeriets Forskningsenhed har i en rapport fra december 2007 undersøgt udviklingen fra 1996 til 2006 i omfanget og karakteren af den kriminalitet, der blev begået af unge i denne periode.

Det fremgår af rapporten, at der er sket en mindre stigning i antallet af strafferetlige afgørelser vedrørende unge piger. Blandt de 15 til 17-årige piger var der således 9 strafferetlige afgørelser pr. 1.000 piger i 1996, i 2000 var der 11 afgørelser pr. 1.000 piger, og i 2006 var der 12 afgørelser pr. 1.000 piger.

Hvis vi ser på pigerne i aldersgruppen 18-20 år, er niveauet for strafferetlige afgørelser stort set uændret. I 1996 var der blandt de 18 til 20-årige 9 strafferetlige afgørelser pr. 1.000 piger. Det var også tilfældet i år 2000, mens der i 2006 er opgjort 10 strafferetlige afgørelser pr. 1000 piger i aldersgruppen.

Kigger man mere specifikt på de voldelige piger, viser undersøgelsen en tydeligere tendens til stigning i antallet af afgørelser for vold forøvet af piger.

Det fremgår af rapporten, at antallet af strafferetlige afgørelser for vold for de 15-17-årige pigers vedkommende er steget jævnt fra 27 tilfælde i 1996 til 137 tilfælde i 2006. Det betyder, at der er sket en femdobling af de strafferetlige afgørelser for vold blandt piger i denne aldersgruppe, hvilket naturligvis er bekymrende.

Hvis vi ser på pigerne i aldersgruppen 18-20 år, er der sket en stigning i antallet af strafferetlige afgørelser for vold fra 35 tilfælde i 1996 til 68 tilfælde i 2006. Der har altså også været en stigning i antallet af strafferetlige afgørelser for vold blandt piger i denne aldersgruppe, men stigningen har ikke været lige så stor som for de 15 til 17-årige.

Det er naturligvis bekymrende, at vi har oplevet denne stigning i antallet af voldshandlinger begået af unge piger. Jeg vil dog samtidig gerne understrege, at antallet af voldelige piger stadig er antalsmæssigt meget lavt. Sammenlignet med antallet af kriminelle drenge i samme aldersgruppe udgør de kriminelle piger således kun en meget lille del. I 2006 modtog de 15 til 20-årige drenge i alt 1776 afgørelser for vold, mens pigerne i samme aldersgruppe modtog i alt 205 afgørelser for vold.

Selvom der således relativt set ikke er tale om, at de kriminelle piger er et stort problem, er det klart, at der også skal ydes en indsats for at dæmme op for udviklingen i kriminaliteten blandt de unge piger. Det vil nok altid være drengene, som fylder mest på dette område, men det gør naturligvis ikke, at vi helt kan glemme pigerne.

Og der er allerede taget mange initiativer på området, dels som led i den generelle indsats mod ungdomskriminalitet og ved en indsats, der mere specifikt retter sig mod de kriminelle piger.

3. Politiets indsats over for de kriminelle piger er forankret i Rigspolitiets strategi fra juni 2005 om forebyggende tiltag over for utilpassede unge.

Den forebyggende og kriminalitetspræventive indsats over for utilpassede unge bygger på 3 hovedelementer:

- For det første identifikation af de utilpassede unge
- for det andet hurtig iværksættelse af SSP-indsats mv.
- for det tredje konsekvente reaktioner

En grundlæggende forudsætning for at kunne iværksætte en forebyggende indsats i tide er naturligvis at få identificeret de børn og unge, der har problemer. Og det vel at mærke så tidligt som overhovedet muligt. Helst allerede når de allerførste tegn på en asocial og utilpasset adfærd viser sig.

Her er samspillet mellem politi, socialforvaltning, daginstitutioner, skoler og – ikke mindst – forældrene i sagens natur helt afgørende.

4. SSP-samarbejdet er og bliver det naturlige omdrejningspunkt for den kriminalpræventive indsats over for de utilpassede unge, og det gælder også i forhold til de kriminelle piger. Et tæt samarbejde mellem skole, socialforvaltning og politi er således helt centralt, hvis vi skal nå at opfange faresignalerne i tide.

I praksis er det dem, der har kontakt med de unge i hverdagen – SSP-konsulenterne, skolelærerne, klubmedarbejderne, pædagogerne osv. – der har fingeren på pulsen i forhold til, hvilke børn og unge der er i farezonen for at begynde på en kriminel løbebane.

Det handler om at sætte ind hurtigst muligt, når man bliver opmærksom på, at der er noget galt. Og det handler i høj grad om at inddrage de unge pigers forældre og øvrige netværk.

Vi skal i langt højere grad have forældrene på banen, og holde dem fast på deres ansvar. Det er jo et stort omsorgssvigt, når forældre f.eks. lader deres børn rende rundt på gaden på underlige tidspunkter og i dårligt selvskab. Det er også et omsorgssvigt, når forældrene melder sig ud af deres børns liv og lader stå til, mens børnene er på vej ind på en kriminel løbebane eller deltager i en negativ gruppekultur.

Derfor er et af elementerne i den kriminalitetsforebyggende strategi, at politiet i – samarbejde med kommunerne – hurtigst muligt skal inddrage forældrene, bl.a. ved de såkaldte ”bekymringsamtaler” eller ”bekymringsbreve”. Det er vigtigt, at politiet rykker ud til forældrene, så snart, man får kendskab til problemerne.

For at understrege vigtigheden af, at politiet inddrager forældrene, vil Rigspolitiet bede alle landets politikredse om i fornødent omfang at fortsætte og styrke indsatsen med involvering af forældrene til de unge gennem hjemmesøg og bekymringsamtaler, herunder med inddragelse af de sociale myndigheder, skolerne mv.

Det er vigtigt også at sætte ind med en tidlig social indsats over for de unge piger. Ikke blot forældre, men også de sociale myndigheder, skole og fritidstilbud skal være opmærksomme og gribe ind, så snart der begynder at opstå en negativ kultur blandt pigerne.

I den forbindelse vil jeg også nævne den styrkelse af det lokale kriminalpræventive samarbejde, der er sket med politireformen. De nye kreds- og lokalråd udgør således de centrale rammer for et tæt samarbejde mellem alle lokale aktører – og ikke mindst mellem kommunerne og politiet.

5. SSP-samarbejdet er – som jeg nævnte tidligere – ikke blot den naturlige platform for det generelle kriminalpræventive samarbejde, det er også her de særlige initiativer, som er målrettet pigerne, ofte sættes i værk.

Et rigtigt godt initiativ her er projektet ”Grib konflikten”, som er udarbejdet af Det Kriminalpræventive Råd.

Projektet handler om vold og konflikthåndtering for de 12 til 15-årige. Som led i projektet er der bl.a. udarbejdet undervisningsmateriale om konfliktmægling, så man på skoler og i fritidscentre kan tage fat i problemerne i f.eks. en pigegruppe, før de udvikler sig til alvorlige konflikter og måske i sidste ende vold.

I projektforsløbet er der således udført flere end 300 meget forskellige mæglinger blandt de unge med bemærkelsesværdige resultater. De unge, der har gennemført mægling, kommer ikke i samme konflikt igen. Og det ser ud til, at mæglingen er med til at afholde de unge fra destruktiv adfærd og styrker deres følelse af at kunne handle i deres eget liv.

Af nye tiltag på området for ungdomskriminalitet generelt, vil jeg også pege på, at regeringen i efteråret nedsatte en ungdomskommission, der skal kulegrave indsatsen mod ungdomskriminalitet. Og kommissionen skal – ikke mindst – komme med forslag til, hvordan indsatsen kan styrkes både for så vidt angår forebyggelse og bekæmpelse af ungdomskriminaliteten.

6. Afslutningsvis vil jeg sige, at selvom de kriminelle piger udgør en forholdsvis lille gruppe, så er der iværksat brede forebyggende indsatser, der også retter sig mod pigerne. Og der er iværksat konkrete indsatser, der bl.a. retter sig mod de voldelige piger. Så der bliver med andre ord taget hånd om problemerne.

Og så ser jeg meget frem til, at Ungdomskommissionen kommer med forslag til, hvordan indsatsen generelt kan styrkes både for så vidt angår forebyggelse og bekæmpelse af ungdomskriminaliteten.

Tak.